

**UCHWAŁA NR XV/106/26
RADY GMINY CIELĄDZ**

z dnia 24 lutego 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Cielądz.

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji złożonej w dniu 31 października 2025 r., dotyczącej pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Cielądz, Rada Gminy Cielądz:

- 1) uwzględnia petycję w części dotyczącej potrzeby aktualizacji aktu prawa miejscowego ustanawiającego pomnik przyrody – grupę drzew w miejscowości Sierzchowy, wskazując, że działania w tym zakresie zostały podjęte i są w trakcie realizacji;
- 2) uwzględnia petycję w części, poprzez przyjęcie do wiadomości postulatu dotyczącego potrzeby wzmocnienia działań w zakresie ochrony pomników przyrody oraz wskazanie, że zagadnienia te zostaną rozważone na etapie opracowywania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Cielądz, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Cielądz do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Małgorzata Rosa

Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Cielądz

W dniu 31 października 2025 r. do Rady Gminy Cielądz wpłynęła drogą elektroniczną petycja złożona przez Pana (...), dotycząca pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Cielądz.

W petycji wniesiono o:

- 1) zmianę – aktualizację prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania jednego z pomników przyrody - grupy drzew w miejscowości Sierzchowy, poprzez aktualizację danych pomnika przyrody, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz wyeliminowania niejasności w zakresie sprawowania nadzoru;
- 2) wprowadzenie do Programu Ochrony Środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody, w szczególności w zakresie okresowych wizytacji, oceny stanu zdrowotnego, kontroli oznakowania, przestrzegania zakazów oraz dokumentowania podejmowanych działań, a w przypadku braku Programu – uregulowanie tych kwestii w drodze uchwały Rady Gminy.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, petycja została przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Cielądz celem jej analizy i zaopiniowania.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2026 roku przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, zapoznała się z treścią petycji, obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi pomników przyrody oraz informacjami dotyczącymi form ochrony przyrody występujących na terenie Gminy Cielądz.

Komisja ustaliła, że na terenie Gminy Cielądz znajdują się dwa pomniki przyrody:

1. Aleja Lipowo-Kasztanowcowa w miejscowości Stolniki,
2. Grupa drzew – 2 sztuki drzew w miejscowości Sierzchowy.

Pomniki te zostały ustanowione odpowiednio na podstawie:

- Rozporządzenia Nr 22 Wojewody Skierniewickiego z dnia 17 lipca 1997 r.,
- Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Skierniewickiego z dnia 7 maja 1998 r.

Komisja wskazuje, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa kompetencja do ustanawiania pomników przyrody należy obecnie do rady gminy, przy czym akty ustanowione przed zmianą przepisów zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego.

W odniesieniu do Alei Lipowo-Kasztanowcowej w Stolnikach podstawa prawna została zaktualizowana uchwałą Nr XIV.95.16 Rady Gminy Cielądz z dnia 25 stycznia 2016r.

Natomiast w przypadku pomnika przyrody – grupy drzew w miejscowości Sierzchowy – zostały podjęte działania zmierzające do aktualizacji aktu ustanawiającego tę formę ochrony przyrody. Opracowywany został projekt uchwały Rady Gminy Cielądz, który został uzgodniony z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Łodzi i zostanie przedłożony Radzie Gminy do rozpatrzenia.

Mając powyższe na uwadze, Rada Gminy Cielądz uznała petycję w tym zakresie za uwzględnioną, wskazując jednocześnie, że postulowane działania są w trakcie realizacji.

Odnosząc się do drugiego postulatu petycji, dotyczącego wprowadzenia szczegółowych zapisów w zakresie ochrony pomników przyrody, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, że Gmina Cielądz nie posiada aktualnie obowiązującego Programu Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody gmina sprawuje nadzór nad pomnikami przyrody, jednak ustawodawca nie określił szczegółowej formy ani trybu realizacji tego zadania. Brak jest również podstawy prawnej do wprowadzenia w drodze uchwały Rady Gminy szczegółowych

regulacji określających częstotliwość, zakres czy sposób dokumentowania czynności nadzorczych wobec pomników przyrody. Nadzór nad pomnikami przyrody jest prowadzony na bieżąco przez pracowników Urzędu Gminy w Cielądzu, a w sytuacji wymagającej wiedzy specjalistycznej z zakresu dendrologii ocena stanu pomnika konsultowana jest z osobami posiadającymi odpowiednie uprawnienia.

Komisja podziela pogląd wnoszącego petycję, że pomniki przyrody wymagają stałej troski i monitorowania ich stanu, jednak wskazuje, że kwestie te powinny być regulowane w dokumentach o charakterze strategicznym, sporządzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Podstawę prawną opracowania Programu Ochrony Środowiska dla gminy stanowi art. 17 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska, który nakłada na organ wykonawczy gminy obowiązek sporządzenia gminnego Programu Ochrony Środowiska z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 tej ustawy, tj. dokumentach sporządzanych na podstawie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, Program Ochrony Środowiska dla gminy uchwała rada gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy sporządza co dwa lata raport, który przedkłada radzie gminy.

Program Ochrony Środowiska określa cele, kierunki interwencji oraz zadania wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym, obejmując również działania dotyczące ochrony pomników przyrody. Z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów prawa miejscowego, nie wynika obowiązek odrębnego, corocznego lub dwuletniego przekazywania Radzie Gminy informacji o pomnikach przyrody ani obowiązek wprowadzania szczegółowych zapisów określających częstotliwość, zakres czy sposób dokumentowania czynności nadzorczych wobec tych obiektów.

Mając powyższe na uwadze, Rada Gminy Cielądz uwzględniła petycję w tej części w sposób kierunkowy, wskazując, że postulaty zawarte w petycji dotyczące wzmocnienia działań w zakresie ochrony pomników przyrody, zostaną rozważone na etapie opracowywania nowego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Cielądz, jako dokumentu o charakterze strategicznym, sporządzanego na podstawie odrębnych przepisów i po przeprowadzeniu wymaganych prawem uzgodnień, bez podejmowania na obecnym etapie dodatkowych rozstrzygnięć normatywnych.